

Cari açığın tedavisi yenilenebilir enerjide

YAKIN PLAN

DİDEM ERYAR ÜNLÜ

didem.eryar@dunya.com

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV), 70'ten fazla şirketin katıldığı bir saha araştırması kapsamında firmaların enerji yatırım kararlarını inceledi.

Araştırma kapsamında, Türkiye'deki mevcut teşvik mekanizmalarının ve finansal piyasalardaki küresel gelişmelerin enerji üretimi alanında yatırımı bulunan şirketler tarafından nasıl algılandığı ve yatırımcıların geleceğe ilişkin öngörülerinin neler olduğu sorgulanıyor.

Bugün Türkiye'nin ithalat kalemlerinin başında enerji sektörü geliyor. Cari açığın büyümesinde en büyük rol enerjiye ait.

TEPAV, yenilenebilir enerjinin, hem sürdürülebilir enerji politikaları, hem cari açık ile mücadele, hem de Türkiye'nin içinde bulunduğu orta gelir tuzağından kurtulabilmesi için önemli fırsatlar sunduğunu ifade ediyor.

TEPAV çalışması, Türkiye'nin cari açık kaynaklı ekonomik kırılma ile mücadele edebilmesi için yenilebilir enerji kaynaklarına daha etkin bir biçimde yönelmesi gerektiğini ortaya koyuyor.

Yenilenebilir enerjinin, hem sürdürülebilir enerji politikaları, hem cari açık ile mücadele, hem de Türkiye'nin içinde bulunduğu orta gelir tuzağından kurtulabilmesi için önemli fırsatlar sunduğu ifade ediliyor.

Raporda, öncelikle güneş ve rüzgar enerjisinin Türkiye ekonomisi için önemli fırsatlar sunduğunun altı çiziliyor. Yenilebilir enerji potansiyelinin değerlendirilmesi için ise, kamunun uzun vadeli yol gösterici

ci politikalar oluşturması gerekiyor.

Raporda şu iki noktanın altı çiziliyor:

• “Şirketlerin daha fazla yatırım yapmak için öncelikli olarak, kamu teşvikleri ve politikalarına ilişkin daha öngörülebilir bir yatırım ortamına ihtiyaçları var.

• Kısa vadeli ve sık sık değişliğe uğrayan politikalar ve özellikle kamu desteği alanındaki belirsizlikler, yatırımların geri dönme süresini belirsiz hale getirerek, özellikle küçük ölçekli firmaların yenilebilir enerji alanında yatırım yapmaktan uzaklaştırıyor.”

Raporda yer alan bir diğer önemli konu ise yenilenebilir enerjilerin kömür ve diğer fosil yakıtlara oranla daha düşük maliyetli olduğu. Yatırımcıların özellikle kömür ve doğal gaz yatırımlarında finansal zorluk beklediklerine değinen raporda şu ifadeler yer veriliyor: “Enerjide ithalat bağımlılığına karşı, kömür ağırlıklı yerli kaynaklara yönelim politikası uygulanıyor. Ancak şirketler, yatırımlarda kısa-orta vadede özellikle kömür ve doğal gaz yatırımlarında finansal zorluk bekliyorlar. Katılımcıların yüzde 75'i kömür, yüzde 71.4'ü ise doğal gaz yatırımlarında finansal zorlukla karşılaşacaklarını düşünüyor. Kömür konusundaki bu kötümserlik, yenilebilir enerji konusunda yerini iyimserliğe bırakıyor. Özellikle orta büyük ölçekli yatırımcılar, yüzde 53 oranında yenilebilir enerji finansmanı konusunda geleceğe daha umutlu bakıyor.”

TEPAV İcra Direktörü Güven Sak'ın dediği gibi, yenilenebilir enerji teknolojilerinin geliştirilmesi, Türkiye'de sanayi dönüşümünü tetikleyebilecek alanlardan biri olacak. Yerli teknolojilerin gelişmesine verilecek destek, aynı zamanda cari açık sorununa ve orta gelir tuzağını aşmaya da yardımcı olabilecek.

Paris Anlaşması sonrasında, tüm dünya sürdürülebilir kalkınma ve karbonsuz yaşama yöneliyor. Türkiye'nin de bundan sonraki süreçte, yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelmesi kaçınılmaz.